

Zdravlje u Ličko-senjskoj županiji

Djeca s teškoćama u razvoju u predškolskoj ustanovi (Children with disabilities in preschool care)

Andrea Orešković

Dječji vrtić Pahuljica, Gospić

Ključne riječi: djeca s teškoćama u razvoju, oblici uključivanja, poseban program

Uvod

Težeći suvremeno koncipiranom odgojno-obrazovnom sustavu koji treba omogućiti svakom djetetu primjeren program, prateći potrebe roditelja te uz podršku lokalne samouprave dječji vrtić Pahuljica 2008. godine osniva skupinu za djecu s teškoćama u razvoju. S djecom rade dva stručnjaka edukacijsko-rehabilitacijskog profila, logoped i defektolog. Trenutno je u Dječji vrtić Pahuljica uključeno 278 djece (pedagoška godina 2010/2011), od toga 11-ero djece s teškoćama u razvoju.

Tablica 1. Broj djece s teškoćama u razvoju u odnosu na ukupan broj djece u dječjem vrtiću Pahuljica

Pedagoška godina	Ukupan broj djece upisane u dječji vrtić	Djeca s teškoćama u razvoju	Postotak djece s teškoćama u razvoju
2010./2011.	278	11	3,9 %

Na temelju rješenja centra socijalne skrbi i opservacije stručnog tima vrtića u suradnji sa roditeljima pronalazimo za dijete najprimjereniji oblik uključivanja. Djecu s većim teškoćama koja ne mogu pratiti redovni program uključujemo u poseban program uz svakodnevnu integraciju u redovne skupine. Djecu s lakšim teškoćama uključujemo u redovne skupine. Sva djeca s teškoćama imaju osiguran logopedski i defektološki tretman.

Tablica 2. Vrste teškoća u razvoju i oblik uključivanja

Redni broj	Vrsta teškoće	Oblik uključivanja
1.	Sindrom Bloch-Sulzberger, hemipareza, epilepsija	Posebni program, integracija u redovnu skupinu
2.	Zaostajanje u senzomotornom razvoju	Posebni program, integracija u redovnu skupinu
3.	Sindrom fragilnog X	Posebni program, integracija u redovnu skupinu
4.	Neurodegenerativna bolest, hemipareza	Posebni program, integracija u redovnu skupinu
5.	Specifični poremećaj razvoja motoričkih funkcija	Redovni program
6.	Hidrocefalus	Redovni program
7.	Dipareza	Redovni program
8.	Poremećaj razvoja motoričkih funkcija	Redovni program
9.	Hipotoni sindrom	Redovni program
10.	Down sindrom	Redovni program
11.	Hemipareza	Redovni program

Poseban program za djecu s teškoćama u razvoju

U posebnoj skupini djeca polaze program za djecu s intelektualnim teškoćama verificiran od strane Ministarstva prosvjete i športa Republike Hrvatske. Program trenutno polazi 4-ero djece u dobi od 4-7 godina. Cilj programa je uočavati mogućnosti, jake strane i sposobnosti djeteta i na njima graditi nove vještine i znanja, razvijati pozitivnu sliku djeteta o samome sebi, stvarati preduvjete za uspješnu socijalizaciju i integraciju u društvo. Program sistematski razvija sljedeća područja: briga o sebi, spoznaja, motorika, komunikacija, emocionalno-socijalno ponašanje te igru s ciljem postizanja što veće samostalnosti koja će doprinijeti boljoj integraciji u svakodnevni život. Programске osnove imaju razvojni karakter to jest svaki dio programa utemeljen je prema

zaklonitostima razvoja djeteta u predškolskoj dobi. Svi postupci rada prilagođavaju se stupnju i vrsti teškoće djeteta, njihovim mogućnostima i potrebama. Defektolog nakon opservacije određuje razinu psiho-fizičkih sposobnosti putem listi za procjenu. Na temelju procjene za svako dijete izrađuje individualni plan rada te godišnji plan rada skupine. Putem prirodnih situacija, kroz igru realiziraju se zadaci individualnog plana. S djecom se provodi grupni i individualni rad. Svaka tri mjeseca defektolog putem listi za procjenu ponašanja evaluira stečena znanja, vještine i navike. Poticanje cjelokupnog djetetovog razvoja potičemo kroz poseban program za djecu s teškoćama i dodatne rehabilitacijske programe kao što su: terapija igrom, rehabilitacija putem pokreta, primijenjena analiza ponašanja, terapija glazbom, likovna terapija. Svako dijete ima svoje vlastite potrebe, želje, mogućnosti te prema tome biramo terapije ili dijelove pojedinih terapija koje će pomoću djetetovih jakih strana poticati područja u kojem dijete pokazuje teškoće.

Zaključak

Svakodnevna praćenja i liste procjene pokazuju nam da su djeca napredovala u svim područjima razvoja (briga o sebi, spoznaja, motorika, komunikacija, emocionalno-socijalno ponašanje).

Osnivanjem programa za djecu s teškoćama u razvoju i zapošljavanjem logopeda i defektologa djeca predškolskog uzrasta s teškoćama u razvoju ne moraju putovati na rehabilitaciju u druge sredine. Trenutno je Dječji vrtić Pahuljica jedini vrtić na području Ličko-senjske županije sa stručnim timom koji omogućava provođenje edukacijsko-rehabilitacijskih programa u radu s djecom s teškoćama u razvoju.

Vodeći se mišlju da svako dijete ima pravo na život u zdravoj sredini, na optimalne uvjete za rast, razvoj i učenje svakodnevno timski ostvarujemo našu najvažniju zadaću- socijalnu integraciju djece s teškoćama u razvoju.

Literatura:

1. Daniels, E., R., Stafford, K.: Kurikulum za inkluziju, Zagreb, Matica, 2003.
2. Glasnik Ministarstva republike Hrvatske prosvjete i športa: Programi predškolskog odgoja, naobrazbe i skrbi djece s mentalnom retardacijom i djece s tjelesnom invalidnosti i kroničnim bolestima, Zagreb, posebno izdanje, broj 15, 1997.

Kontakt osoba:

Andrea Orešković, prof. rehabilitator
Dječji vrtić Pahuljica
Telefon: 053/ 572-843
E-mail: andrea_o_1984@hotmail.com